

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

CARTA MUNICIPAL
PER A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA
I PER A L'APROFUNDIMENT DEMOCRÀTIC
A L'AJUNTAMENT DE LLEIDA

Lleida, març del 2004

INTRODUCCIÓ

L'any 1979 es produïren les primeres eleccions lliures i democràtiques per a l'elecció dels representants de la ciutadania en els ajuntaments de Catalunya i de la resta de l'Estat espanyol. Des d'aleshores, les regles de la democràcia formal han fet possible una convivència franca dels diversos pensaments i de les opcions ideològiques diverses per a la perfecció dels nostres pobles i de les nostres ciutats.

Aquesta forma de participació democràtica, que té l'expressió superior en l'elecció dels regidors i regidores i dels alcaldes i alcaldesses per la ciutadania major d'edat, ha permès la maduració d'altres reclamacions de participació social, cultural i política en les nostres comunitats. En efecte, partint de l'experiència de l'acció protagonitzada per les associacions veïnals dels últims anys de dictadura i els de la transició democràtica, passant per l'acció cívica de col·lectius ben diversos, les societats contemporànies expressen la necessitat de crear formes i instruments alternatius per a la participació activa de la ciutadania en els afers públics de les comunitats locals.

És generalitzat el criteri que la democràcia formal, materialitzada en l'emissió regular del vot en cada convocatòria electoral, no és suficient per permetre l'expressió quotidiana dels criteris ciutadans en allò que fa referència a l'organització, la modificació i el creixement de la col·lectivitat. La consciència que els ajuntaments són els òrgans polítics i administratius de què es dota la comunitat més pròxims a la ciutadania, tant en les seves decisions com en les seves accions, activa la certesa que els homes i les dones poden i han de tenir un major protagonisme en la construcció civil de les seves ciutats. Així s'esdevé no només a casa nostra, sinó en totes les nacions avançades del món. Aquesta consciència és singularment efectiva a la ciutat de Lleida.

Molts municipis d'arreu, i de Catalunya, han assajat instruments diversos per a la participació activa i constant de la seva ciutadania. Lleida fou una de les primeres ciutats que es dotà d'un *Reglament de participació ciutadana* que ha estat vigent fins al moment present i que ha donat els seus innegables fruits. Les diverses i plurals experiències municipals en matèria de participació de la ciutadania en els afers polítics públics ha donat a llum un bon nombre d'experiències profitoses, un bon nombre, també, d'instruments que ordenen els processos i les formes de participació. També, és cert, que s'han viscut experiències fallides, de les quals hom ha pogut aprendre tant com de les que han estat certament exitoses.

En indrets més o menys llunyans de la nostra ciutat, altres municipis mitjans i grans han endegat processos complexos, nous, agosarats, de participació constant, activa, de la seva ciutadania en els afers que eren d'importància comunitària. Algunes d'aquestes realitzacions han anat paral·leles als reclams

Ajuntament de Lleida

dels moviments socials, cada dia més amplis, que exigeixen una altra forma d'organitzar els debats i de prendre les decisions polítiques en un món ja excessivament globalitzat des del punt de vista de l'economia i del mercat i, en canvi, poc des del punt de vista del coneixement i de la riquesa equitativa. Una nova concepció de la democràcia sembla néixer, encara dubitativa, amb el començament del nou segle XXI. Si bé no es qüestiona la democràcia formal, és ben cert que hom reclama que la democràcia s'estengui també en l'espai que hi ha entre les administracions i la ciutadania, i que les administracions siguin més permeables als impulsos de la ciutadania i creïn més consciència entre la ciutadania que les administracions són part d'ella –no una simple delegació separada del cos social- i, sempre una forma perfectible d'organitzar els afers que li incumbeixen.

Aquestes noves concepcions avançades d'encarar la construcció política de les comunitats, sobretot de les locals, també tenen el seu pes en la ciutat de Lleida. No només els grups polítics que són presents en el consistori ho han defensat en llurs programes electorals, sinó que els homes i les dones de la ciutat els ho han anat reclamant des de fa temps. El reclam no és només que s'instrumentin més i millors models per a la participació cívica i ciutadana, sinó també que s'articulin formes de descentralització de l'Administració local, a fi que aquesta sigui més pròxima –èticament, però també físicament- a la ciutadania: a les persones, als seus barris i a les zones urbanes, als seus problemes i als seus anhels.

El Govern municipal, sorgit de les urnes del 25 de maig del 2003, i dels pactes entre les formacions progressistes electes, manifesta la seva voluntat d'articular la presència de la ciutadania de Lleida a través d'estratègies que, conjuntament, descriuen un nou model de participació. Aquestes noves formes, aquests nous instruments, aquestes estratègies noves o renovades són un procés d'aprenentatge que caldrà observar i avaluar per corregir-lo en allò que sigui erroni i/o perfectible. La participació cívica i política s'entén sempre i necessàriament com un procediment i com un procés d'aprenentatge, mai com un model estàtic, uniforme o inamovible. Aquests adjectius darrers, precisament, avicien –si qualifiquen la participació ciutadana- i equivoquen el camí cap a una més gran plenitud democràtica.

ELS FONAMENTS DE LA CARTA MUNICIPAL PER A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA DE LLEIDA

La Carta Municipal per a la Participació Ciutadana de Lleida és un document treballat i aprovat des del consens dels diferents grups municipals, que pretén plasmar el compromís ferm del consistori de facilitar la participació política, econòmica, cultural i social de la ciutadania de Lleida en tots els seus vessants, tot impulsant que la participació activa de les ciutadanes i els ciutadans i la planificació democràtica siguin elements primordials en la política municipal des de qualsevol dels seus àmbits.

La Carta Municipal parteix del principi del “dret a la ciutat” per a totes les persones que hi habiten. Aquesta carta es basa entre altres en: la Carta Europea de Salvaguarda dels Drets Humans a la Ciutat i les Recomanacions del Comité de Ministres del Consell d’Europa als estats membres sobre la participació dels ciutadans a la vida pública en el nivell local. També s’inspira en el treball de diferents trobades a escala mundial, (Hàbitat I -Vancouver, Rio, Carta d’Aalborg, Hàbitat II -Istanbul, cimera socials mundials...) que coincideixen dins aquest principi en la necessitat de conjuntar tres elements primordials:

- L’ús racional dels recursos per a fer de les nostres ciutats hàbitats sostenibles,
- La mobilització de totes les capacitats possibles per dur a terme accions a favor de la cohesió social, la igualtat d’oportunitats i el treball,
- La col·laboració necessària entre tots els agents presents en el territori: administració, sector privat i la ciutadania (organitzada o a títol individual)

El “dret a la ciutat” és una manifestació social contemporània que explica com la ciutadania pren cada cop més consciència que l’espai urbà és patrimoni de la comunitat ciutadana, lloc de convivència, indret d’aprenentatges constants, i centre de consensos en la resolució dels projectes humans col·lectius. La ciutat és un espai convivencial que es perfila com a indret d’oportunitats i de creixement en el benestar comú. És també un patrimoni social que comparteixen els diversos segments de la població: els que marquen les edats, els gèneres, els orígens i les cultures dels seus habitants. Els usos de la ciutat són diversos, d’acord amb les condicions dels individus i d’acord amb la cultura urbana que es va transformant a partir de les decisions que pren el conjunt de la ciutadania.

El “dret a la ciutat” no pot únicament circumscriure’s a les generacions que la “viuen”; cal preservar el seu entorn, el seu medi ambient, el seu patrimoni

Ajuntament de Lleida

cultural i econòmic per a les generacions que han de venir a “tenir-la” en el futur. Per això importa que la participació ciutadana sigui entesa com a l'exercici de la responsabilitat col·lectiva per a la valoració i el creixement del que és comú i per a la sostenibilitat dels recursos que han de gaudir els hereus del present.

La Carta recull l'esperit d'aquests elements, alhora que vol nodrir-se de l'experiència d'iniciatives plurals que han endegat els diversos municipis de Catalunya, de l'Estat espanyol, de la Unió Europea i d'altres països del món, ja com a iniciativa pròpia, ja com a proposta elaborada des de les seves respectives agrupacions i organitzacions municipalistes, com són la Federació de Municipis de Catalunya, la FEMP o l'Observatori Internacional de la Democràcia Participativa, creat el 2001 a la ciutat de Barcelona.

L'Ajuntament de Lleida es compromet, amb aquesta Carta, a liderar una renovació de la democràcia en el teixit social de Lleida des d'una ciutadania activa que construeix la ciutat directament i junt amb altres ciutadans i ciutadanes, associacions i organitzacions de l'Administració.

L'Ajuntament de Lleida es compromet a posar les eines necessàries per tal de construir una ciutat més humana, solidària, vertebrada, i segura, on la ciutadania pugui participar i sentir-se com a tal, i on tinguin més a mà l'Administració, on vegin que la qualitat de vida no consisteix a consumir més, sinó a compartir col·lectivament majors quotes de benestar. Millorar la convivència i la sociabilitat mitjançant l'ús racional de recursos i amb l'horitzó de garantir a les futures generacions una ciutat habitable, és un interès fonamental de les societats avançades.

A aquests efectes, i considerant que el pressupost municipal és una eina de primer ordre per executar les polítiques que assegurin el benestar, el progrés i la cohesió social de la ciutadania, l'Ajuntament, conjuntament amb els agents de la participació ciutadana, volen estudiar iniciatives que facin possible l'aprenentatge comú sobre la participació en matèria de despesa pressupostària i que assenyalin els criteris que expressi la majoria sobre l'orientació d'aquesta despesa. S'expressa, així, el compromís d'explorar les possibilitats que condueixen a allò que ja s'anomena “el pressupost participatiu” i que fa algun temps s'experimenta en altres ciutats del món.

La petició de l'Ajuntament de Lleida d'acollir-se al règim de ciutats de gran població, aplicant la Llei de mesures per a la modernització del govern local, aportarà també un conjunt d'eines de participació i comunicació que incidiran en els eixos que la carta proposa. El desenvolupament de la nova normativa local ens permetrà donar suport legal ferm i estable als instruments participatius que vulguem crear.

LA PAERIA

Ajuntament de Lleida

La Carta per a la Participació Ciutadana es posarà a l'abast de totes les entitats ciutadanes perquè s'hi puguin adherir, i manifestant d'aquesta manera la seva voluntat i la seva disponibilitat a treballar conjuntament per uns objectius comuns i compartits.

ELS OBJECTIUS I ELS PRINCIPIS DE LA CARTA MUNICIPAL

La Carta Municipal per a la Participació Ciutadana estableix els següents

OBJECTIUS

1. Fomentar i desenvolupar de manera efectiva el dret de tots els ciutadans i ciutadanes a proposar iniciatives, realitzar peticions i formular queixes davant l'Administració local, i també a participar de manera continuada en l'esdevenir de la seva ciutat.
2. Facilitar la més àmplia informació sobre les activitats, obres i serveis municipals, especialment en aquells aspectes de més abast.
3. Prendre el determini que, a partir del consens dels grups polítics que tenen representació a l'Ajuntament, cal actuar sota el paraigua de la "participació" en les tasques de les diferents àrees municipals.
4. Prendre rigorosament el compromís de no utilitzar mai la participació ciutadana com a instrument partidista.
5. Considerar, en els diferents processos de creació de ciutat, tots els agents ciutadans que vulguin participar-hi.
6. Potenciar els nous mecanismes amb més èxit de participació ciutadana que sorgeixen de l'experiència ciutadana arreu del món.
7. Consensuar aquests objectius amb la majoria d'entitats ciutadanes i altres agents per tal de propiciar la major sinergia possible.
8. Afavorir que aquests criteris d'actuació s'adoptin en el si de les entitats ciutadanes.
9. Elaborar i posar en marxa eines i instruments concrets que facilitin finalment aquests objectius.
10. Avançar, a través de la participació ciutadana, en la garantia de la solidaritat i de l'equilibri entre els diferents barris i nuclis de població del terme municipal.

En aquest procés, i també en la creació dels diferents instruments per a la participació, hom vetllarà pel seguiment dels següents

PRINCIPIS

1. La preservació del dret dels ciutadans i ciutadanes a la informació sobre els actes polítics i administratius de l'Ajuntament

Perquè els ciutadans i ciutadanes tenen el dret de reclamar informació sobre les decisions polítiques i sobre els tràmits administratius que han sol·licitat o bé que els afecten.

Perquè els ciutadans i ciutadanes tenen dret a rebre resposta efectiva de l'Administració municipal o del seu Govern a les seves sol·licituds, propostes o queixes.

Ajuntament de Lleida

Perquè els ciutadans i ciutadanes tenen dret a ser atesos per l'Administració local puntualment i amb condicions dignes.

2. La preservació del dret a tenir una resposta per part de l'Administració i del seu Govern municipal

Perquè els ciutadans i ciutadanes tenen dret a tenir una resposta resposta de l'Administració municipal en temps correcte a les seves reclamacions, propostes o peticions.

3. La preservació del dret d'audiència a la ciutadania

Perquè els ciutadans i ciutadanes tenen dret a ser rebuts per les autoritats administratives i polítiques quan ho sol·liciten. La delegació de responsabilitats d'autoritat en l'audiència ha de preservar, quan sigui necessari, el dret de les ciutadanes i els ciutadans a ser escoltats i atesos.

4. La regulació del dret de petició per part dels ciutadans

Perquè la ciutadania té dret, d'acord amb allò que estableix la Llei, a formular individualment i col·lectivament, peticions i propostes adreçades a l'Administració i al Govern municipals, les quals hauran de resoldre's necessàriament pels canals reglamentaris.

5. La preservació dels drets dels ciutadans i ciutadanes a l'arbitri imparcial de la Sindicatura de Greuges municipal en els actes administratius que considerin lesius per als seus interessos legítims

Perquè l'Ajuntament de Lleida ja fa temps que ha establert la figura de la Sindicatura Municipal de Greuges. La ciutadania té dret a usar-ne els serveis i a obtenir-ne la satisfacció demanada de les seves resolucions.

6. La regulació del dret a opinar en general sobre els projectes o les decisions polítiques en els afers locals d'abast ciutadà

Perquè la ciutadania té dret a referendar o rebutjar una proposta del Govern municipal en referèndum o consulta popular reglamentada. Aquesta forma de participació ha de desplegar-se d'acord amb allò que estableix la Llei.

7. L'acceptació de l'opinió dels diversos col·lectius ciutadans quant a obres públiques que afecten un gran nombre de persones o que impliquen inversions municipals quantioses

Perquè és important l'opinió dels diversos segments de la població ciutadana en els projectes de les obres municipals que signifiquin un ús popular i intens d'espais públics, o d'equipaments socials, o comunitaris.

8. El foment de la presència territorialitzada del Govern municipal a fi d'aproximar-lo a la població establerta en cada zona urbana o barri de la ciutat

Ajuntament de Lleida

Perquè és un deure del Govern municipal avançar en la seva proximitat als ciutadans i ciutadanes i, tant com sigui possible, en la descentralització administrativa de l'Ajuntament.

9. L'articulació i el foment de la participació ciutadana en el territori urbà

Perquè és un deure del Govern municipal la creació d'instruments per fomentar i regular la participació ciutadana en el territori que determinen les zones urbanes –zones o barris- sorgides de la història ciutadana, o del seu creixement diferenciat.

És també un deure del Govern municipal ajudar i impulsar les associacions de veïns reconegudes com a representació veïnal per a la seva participació activa, la seva representativitat i l'organització d'activitats ciutadanes. Així mateix, s'ha d'entendre l'actuació municipal a favor de la Federació d'Associacions Veïnals de Lleida, òrgan de coordinació i instrument de formació per a la participació veïnal.

10. L'articulació i el foment de la participació d'acord amb els diversos interessos sectorials en què es manifesta l'activitat ciutadana i també d'acord amb els segments de la població de la ciutat

Perquè és un deure del Govern municipal crear instruments per fomentar i regular la participació ciutadana d'acord amb l'activitat social i cultural de la població i d'acord també amb els grups humans que conviuen en l'espai urbà: segments d'edat, de gènere i de mobilitat personal possible.

11. L'articulació i el foment de la participació ciutadana en els processos de confecció i perfecció de l'Agenda Local 21 com a instrument de millora ambiental i de perfeccionament de la qualitat de vida en la ciutat

És un deure del Govern municipal activar les propostes participatives en els diversos àmbits amb què es descriu el treball per al desplegament del Pla Local de l'Agenda 21.

12. El respecte als drets individuals i col·lectius

Correspon a l'Ajuntament, també a través dels mecanismes de participació ciutadana, vetllar perquè a la ciutat no es produeixen conductes de discriminació negativa per raó de procedència, raça, credo, gènere, edat, discapacitat o qualsevol altra consideració de la diversitat dels ciutadans i ciutadanes que hi conviuen.

ELS AGENTS DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

La ciutat és una comunitat humana que du a terme les seves expectatives i resol els seus conflictes des de la diversitat que li és inherent i consubstancial. No és concebible una ciutat democràtica si no són cridats a participar en la seva constant construcció tots i cadascun dels seus veïns i veïnes, ja de manera individual, ja d'acord amb les organitzacions, associacions i entitats diverses que s'hi han anat creant amb el temps i també d'acord amb els interessos dels seus components.

Així mateix, la ciutat és el lloc de trobada de generacions diverses que conviuen en un mateix espai i en un temps igual. La ciutat és el lloc de convivència de col·lectius humans que es caracteritzen per les seves idiosincràcies, pel seu origen ètnic o cultural, per les seves necessitats de mobilitat especial o de protecció i esforç social.

En la ciutat hi ha estructures que acullen formes organitzades de la cultura, l'educació, l'esport, l'economia, el comerç, etc., que tenen la seva pròpia representativitat i el seu propi desenvolupament democràtic de presència social.

La ciutat ha crescut d'acord amb un principi territorial que ha anat donant personalitat diferenciada als grans nuclis urbans. Els barris es configuren com a ens territorials de convivència i organitzen la seva expressió diferenciada a través de les seves manifestacions culturals i cíviques. Les entitats veïnals expressen, de manera democràtica, l'organització dels ciutadans i ciutadanes dels barris i els representen en la interlocució davant les instàncies polítiques urbanes.

La lluita per l'equitat de gèneres ha originat el naixement d'organitzacions de dones que reivindiquen el seu paper igualment protagonista en el desenvolupament de l'activitat social i en la representativitat política de la ciutat i de les seves organitzacions.

Els processos culturals, la pràctica de l'esport, l'aparició d'una emergent reivindicació juvenil han creat organitzacions que treballen pels interessos sectorials corresponents i que teixeixen una xarxa espessa d'entitats culturals que enriqueixen notablement la ciutat.

A la vista d'aquestes realitats humanes que són presents i emergents a la ciutat de Lleida, tothom és considerat agent actiu en la participació ciutadana per a la recerca de consensos i per a la promoció de les mateixes oportunitats en la construcció de la vida ciutadana. Tanmateix, i per establir clarament els col·lectius de persones que tenen responsabilitat, si així ho accepten, en

Ajuntament de Lleida

l'organització de la participació i de les formes d'aprofundiment democràtic, la CARTA MUNICIPAL descriu els següents

AGENTS DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

1. Les persones a títol individual

Els ciutadans i ciutadanes, encara que no estiguin agrupats, són subjectes de la transformació urbana i de la construcció social de les ciutats. La veu de cada persona és una riquesa imprescindible en tot procés participatiu.

2. Els infants i els adolescents

Les generacions més joves volen i poden participar en la construcció de la seva ciutat. Cal perfeccionar els instruments d'educació per a la seva participació activa, tot convidant la infància i l'adolescència a donar la seva visió sobre la ciutat i a expressar responsablement els seus criteris. Aquesta participació els prepararà, a més a més, en el camí de la participació democràtica.

3. Les entitats i col·lectius de persones grans

Les generacions de més edat volen i poden integrar-se en el quefer diari de la seva ciutat. Les seves necessitats, els seus criteris, la seva experiència, el seu temps són peces angulars de la comunitat urbana.

4. Els col·lectius en què s'agrupen les dones

L'equitat i la paritat de sexes en l'organització social de la ciutat és un compromís democràtic i públic que ha de resoldre's necessàriament a través de la lliure expressió de les dones. La seva participació activa en els afers ciutadans és essencial.

5. Els col·lectius de joves

Cal establir canals per a la projecció dels criteris de la joventut i perquè aquests arribin a transformar-se en realitats quotidianes i actives de la ciutat. L'impuls que significa la proposta juvenil de transformació social és una de les riqueses més intenses de la comunitat ciutadana.

6. Els col·lectius que agrupen les persones amb discapacitats

La diversitat de la ciutat no s'expressa només per les seves generacions, pels rols de cadascú, pels sexes o per les creences i les adscripcions: també es manifesta cada cop de manera més visible en les necessitats especials dels col·lectius que hi conviuen. Les persones amb discapacitats tenen una visió de la ciutat que s'explica segons les seves pròpies dificultats per viure-la plenament. La participació d'aquestes persones expressa un nou model de comunitat, adaptat a la diversitat psíquica, sensorial o motriu.

És una certesa contrastada que si es té en compte el parer d'aquests col·lectius, la ciutat millora per a la totalitat dels seus habitants.

7. Les persones procedents de la immigració

Cada cop són més presents les persones immigrades. I la seva vida a la ciutat expressa noves necessitats: habitatge, treball, educació, sanitat, espais de convivència i d'interrelació, etc. La seva participació, no pas segregada, en els espais comuns d'aprofundiment democràtic ciutadà, ha d'aportar la concepció plural d'una convivència cívica i culturalment enriquidora.

8. Les entitats de la cultura

La riquesa cultural de la ciutat és visible a través del teixit associatiu que agrupa els diferents interessos de les persones que hi pertanyen. El contrast d'opinions, la sinergia de la cooperació cultural, la transversalització de les propostes, la renovació de les accions culturals han de tenir el seu marc de col·laboració en un òrgan participatiu municipal.

9. Les entitats de l'esport

També és manifesta a la ciutat la vida esportiva, expressada a través de les organitzacions i entitats que se n'ocupen. La varietat i la diversitat de propostes esportives, des de l'educació per a l'esport, fins a l'esport d'elit, poden veure una forma participativa de cooperació i d'expressió d'acords i consensos en un òrgan municipal de debat i de presa de decisions.

10. Les entitats de l'economia i del treball i els col·legis professionals

S'han demostrat els beneficis col·lectius de la participació ciutadana dels agents socials: els representants de l'economia activa de la ciutat i la representació dels treballadors i treballadores. Un marc de concertació social ciutadana, la implementació dels "plans estratègics", la programació de les infraestructures que han de fer créixer l'activitat econòmica i laboral de la ciutat, són fites essencials que exigeixen, sens dubte, la participació ciutadana dels agents socials.

11. Les entitats veïnals (associacions de veïns)

La tradició democràtica i participativa de les agrupacions de veïns i veïnes en associacions de barri és un dels principals actius per a l'aprofundiment democràtic de la vida ciutadana. Les associacions veïnals i la seva agrupació federativa són agents de primer ordre en la participació activa i transformadora de l'acció política i social de la ciutat. Tenen garantida la seva interlocució amb l'Ajuntament i el seu Govern.

La FAVLL té reconegut el dret a la seva tasca d'assessorament, formació i representació democràtica de les associacions de veïns i a la de l'exercici de la interlocució amb l'Ajuntament i el seu Govern.

12. Les entitats regionals.

Les cases regionals –comunitats de l'exterior- reconegudes a la ciutat de Lleida, són un reflex de la voluntat social de preservar l'expressió cultural plural

Ajuntament de Lleida

i diversa que es manifesta i es desenvolupa a través de les seves activitats i la seva acció cultural.

La Federació de Cases Regionals té reconegut el dret a la seva tasca de cooperació entre les entitats regionals, i a la de l'exercici de la interlocució amb l'Ajuntament i el seu Govern.

13. Les entitats d'iniciativa social i de voluntariat

La força social de les ONGD i de les agrupacions de voluntariat és, en la vida urbana contemporània, un dels instruments més importants de transformació de la consciència ciutadana a favor de la solidaritat, la pau, i la cohesió social. Són aquestes organitzacions un exemple de mobilització d'esforços participatius.

14. Els col·lectius democràtics organitzats, amb o sense entitat jurídica

Les ciutats viuen el naixement i el creixement de col·lectius que es formen sota interessos diversos i sempre per a una mobilització de la consciència social, per a un desvetllament cultural, per a una acció solidària a favor dels sectors més desafavorits. La seva perspectiva social i l'humanisme dels seus principis són una manifestació viva de les formes participatives.

S'entén que els partits polítics són agents de participació social i ciutadana i que despleguen aquesta tasca en el marc de les actuacions polítiques que els són pròpies i que deriven de l'ordenament constitucional.

L'ORGANITZACIÓ I ELS INSTRUMENTS DE LA CARTA MUNICIPAL PER A LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

La participació ciutadana a Lleida s'estructurarà de manera territorial i sectorial amb la voluntat que els instruments siguin pròxims a la ciutadania, tant des del punt de vista físic com des del punt de vista dels propis interessos participatius.

Alhora, es crearan instruments de participació representatius dels diversos òrgans dedicats a assessorar i a fomentar l'opinió sobre els grans debats ciutadans i les obres d'abast en les infraestructures, els espais lliures, i els grans projectes urbans.

L'Ajuntament de Lleida potenciarà i perfeccionarà eines que ja estaven anteriorment en funcionament, i en crearà de noves com a instruments per a l'articulació dels canals de participació ciutadana. Aquestes eines s'aniran concretant i implementant gradualment.

És voluntat també del Consistori assajar noves experiències concretes per tal d'aconseguir els objectius esmentats.

A aquest efecte, la CARTA MUNICIPAL estableix la següent organització participativa a la ciutat de Lleida, que restarà oberta :

1. Una participació territorial

Es crearan òrgans de participació ciutadana territorial sobre la base dels barris o zones urbanes amb dimensions assumibles per a un projecte cooperatiu i transversal de participació des del territori.

Les eines que es desenvoluparan són:

La figura del regidor o regidora de zona

L'Ajuntament de Lleida regularà aquest instrument participatiu i de descentralització en un Reglament específic aprovat per a aquest objecte en el qual es defineix com: "l'edil que, formant part del Govern de la ciutat, té encomanada l'atenció a les propostes, inquietuds i queixes de la ciutadania i de les entitats, associacions o col·lectius de la zona urbana de Lleida que li ha estat encomanada".

Els consells territorials

Els consells territorials són òrgans de debat i de participació territorial de les diferents zones urbanes de la ciutat, en els quals, amb la representació dels

Ajuntament de Lleida

diferents agents, es debatrà, proposarà i treballarà el desenvolupament del seu territori i alhora el global de la ciutat.

La participació de la gent de l'Horta

L'Horta de Lleida dóna a la ciutat un sentit específic, la fa diferent a tantes altres ciutats, constitueix un pulmó productiu i explica bona part de la seva història cultural, social i econòmica. Aquests, són valors que Lleida no pot pas perdre. Amb la finalitat de donar expressió als projectes, a les necessitats i a la realitat present de l'Horta lleidatana, la Regidoria que en tingui la competència, crearà un instrument de participació territorial específica, que rebrà el nom de CONSELL DE L'HORTA.

Els equipaments socials municipals, i les infraestructures per a l'activitat participativa

L'Ajuntament de Lleida posarà a disposició de les entitats i persones de la ciutat els seus equipaments i locals socials amb la finalitat d'albergar les activitats socials de la ciutat, de les quals siguin protagonistes.

Les taules de coordinació de centres cívics

Cada centre cívic podrà constituir una taula de coordinació amb la representació de tots els agents que la utilitzen.

2. Una participació temàtica o sectorial

Es crearan els òrgans de participació ciutadana que agrupin col·lectius de la ciutat, d'acord amb els seus interessos: de mobilitat, culturals, esportius, de gènere, economicosocials, etc., amb l'objectiu de debatre-hi i de proposar aquelles accions que afavoreixin l'activitat sectorial corresponent. Aquests òrgans s'anomenaran CONSELLS TEMÀTICS.

Els consells temàtics

Els consells temàtics són òrgans de debat i de participació sectorial, segons els segments de població i els interessos sectorials i disciplinaris de la col·lectivitat. Els consells temàtics seguiran uns principis genèrics, però tindrà cadascú les seves peculiaritats que es concretaran en els respectius reglaments de funcionament.

3. Una participació institucional representativa

Que aportarà a l'Ajuntament una visió directa de la ciutadania a través de:

El consell de la ciutat

L'Ajuntament de Lleida crearà aquest òrgan superior de representació dels consells municipals i d'assessorament de l'alcalde i del Govern alhora que

Ajuntament de Lleida

establirà el seu reglament de funcionament. El consell de la ciutat també agruparà la representació dels agents socials de la ciutat i dels col·legis professionals que s'hi vulguin comprometre.

4. Una participació transversal per estudiar projectes i inversions

A l'efecte d'estudiar les propostes municipals de noves infraestructures o d'obres estratègiques per a la ciutat de Lleida, es crearà un òrgan de participació amb representació de diferents segments socials urbans.

El taller de projectes

L'Ajuntament de Lleida establirà el taller de projectes com a instrument de participació, debat, estudi i la proposició sobre les obres municipals de gran abast, abans que siguin executives, i de recerca de consensos entre els sectors de la ciutadania, els tècnics municipals i el Govern en matèria d'obra pública i construcció d'equipaments municipals.

5. Una participació per als processos de sostenibilitat de Lleida

L'Agenda 21 de Lleida ja descriu quines formes són, i quins instruments s'activen, per a la participació ciutadana en matèria mediambiental i de programació d'accions per a una major sostenibilitat de la vida ciutadana. La Regidoria corresponent n'activarà els processos amb la finalitat de complir els objectius que el Pla d'acció local ha descrit.

Els Fòrums i Taules sectorials de debat de l'Agenda 21 i del Pla d'acció local

L'Ajuntament de Lleida ha establert les directrius de l'Agenda 21 i del seu Pla local. El debat, la recerca d'acords, la proposició d'instruments correspon a la regulació que ha establert la mateixa Agenda 21 de Lleida.

6. Aplicació del règim de gran ciutat

L'Ajuntament de Lleida ja ha pres la decisió ferma d'acollir-se al règim de ciutats de gran població, aplicant la Llei de mesures per a la modernització del govern local. Un dels objectius bàsics d'aquesta norma és "*..reforçar les possibilitat de participació i d'incidència dels ciutadans en el govern local per tal d'evitar o corregir, en el context d'un mon globalitzat, l'allunyament dels ciutadans de la vida pública....*".

El desenvolupament de la nova normativa local, i el conjunt d'acords que l'Ajuntament adopti per tal d'aplicar el règim de ciutat de gran població, ens permetrà donar un suport legal ferm i estable als instruments participatius.

Ajuntament de Lleida

Establirà un marc de drets ciutadans que serviran de garantia en els processos de participació. Servirà, en darrer lloc, per garantir un marc normatiu que possibiliti l'estabilitat, la coherència i la perspectiva de futur de tot el sistema.

L'aplicació de la Llei de modernització del govern local, en tot allò que sigui escaient, haurà d'estar inspirada en els principis participatius d'aquesta Carta.

Totes aquestes eines de treball i també els diferents sectors participatius quedaran establerts en un document marc, que serà l'adaptació en l'espai i el temps de l'anterior Reglament de participació ciutadana.

EL REGLAMENT DE PARTICIPACIÓ CIUTADANA

El document que ha de regular les noves formes de la participació ciutadana s'adaptarà als nous reptes de la democràcia participativa. L'elaboració d'aquest nou Reglament de participació ciutadana ha de ser, ja des de la seva concepció, una eina de participació. Esdevindrà la regulació constitutiva en la qual es basaran i sobre la qual es desenvoluparan tots els instruments que s'hi concretin. Serà un document a l'abast de tota la ciutadania.

LA PRESENCIA DE LLEIDA EN EL MÓN A PROPÒSIT DE LA PARTICIPACIÓ CIUTADANA

L'Ajuntament de Lleida ha establert protocols de col·laboració, convenis, cartes d'agermanament i incorporacions a xarxes sectorials de debat municipalista catalanes, estatals i internacionals.

La pertinença de l'Ajuntament de Lleida a la Federació de Municipis de Catalunya i a la Federación Estatal de Municipios y Provincias, és una voluntat que manifesta l'esperit de cooperació i de debat amb el món municipalista, en el si del qual la preocupació per la participació de la ciutadania en els afers públics municipals és un dels eixos primordials de treball.

L'agermanament de la ciutat de Lleida amb altres municipis del món, i també la pertinença a associacions de municipis per a la formulació i resolució de debats municipalistes és una altra constatació de la voluntat de la ciutat d'incardinar-se en els grups de treball més vius i actius amb relació a les qüestions que afecten els municipis: el creixement urbà, la prestació de serveis, la qualitat ambiental, la voluntat educativa, la intenció cooperativa i solidària, l'impuls a la participació de la ciutadania en els afers públics...

L'Ajuntament de Lleida manifesta la seva irrenunciable intenció de treballar els models de la participació ciutadana conjuntament amb altres municipis que experimenten formes i instruments nous i que reflexionen sobre la més àmplia democratització de les seves comunitats locals. Tot sovint, aquests municipis treballen en xarxa. Una de les més importants, avui, és la que s'anomena *Observatori Internacional de la Democràcia Participativa*, a la qual Lleida se suma i hi suma la seva experiència i el seu esforç.

La Regidoria de Participació Ciutadana i Promoció de la Dona de l'Ajuntament de Lleida pren, així mateix, el compromís de promoure a la ciutat les trobades catalanes, estatals i internacionals que siguin possibles a fi de debatre-hi els interessos de la ciutadania lliure per a la seva participació en els afers públics i per a l'aprofundiment democràtic de la vida de les comunitats ciutadanes.